

*Н. І. Корецька, канд. екон. наук, доц.,
В. Ю. Дорош, канд. екон. наук, доц.,
Луцький національний технічний університет*

ВПЛИВ ФАКТОРІВ НА РОЗГАЛУЖЕНІСТЬ ТОЧОК БАНКІВСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ

Розвиток регіону та ефективність ведення банківського бізнесу значною мірою залежить від розгалуженості на його території точок банківського обслуговування (ТБО – філії, відділення банківських установ, банкомати, термінали, пункти обміну валют), оскільки вони надають грошові ресурси для задоволення фінансових потреб своїх клієнтів (населення і підприємств), забезпечують акумуляцію їхніх тимчасово вільних коштів.

ТБО розміщені на території регіонів країни нерівномірно. На цей процес діє сукупність факторів, а саме: чисельність населення на території регіону (x_1); площа регіону (x_2); кількість суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність на території регіону (x_3); щільність населення на одиницю площі регіону (x_4); дохід населення регіону у розрахунку на одну особу (x_5); фінансовий результат суб'єктів господарювання регіону (x_6). Так, населення та суб'єкти підприємницької діяльності є клієнтами ТБО, а їх доходи є одним із основних джерел формування та нарощення ресурсної бази банківських установ. Від такого фактора, як площа регіону залежить чисельність потенційних споживачів банківських послуг. Щодо щільності населення на одиницю площі регіону, то врахування даного показника при формуванні стратегії розміщення ТБО на території регіону є важливим, оскільки для залучення від населення депозитних вкладів керівництву банку необхідно прораховувати, чи збільшувати кількість ТБО на території того чи іншого регіону з метою забезпечення максимальної доступності населення до банківських послуг, чи навпаки – зменшувати у зв'язку з нераціональним функціонуванням ТБО в тому чи іншому населеному пункті.

Для виявлення залежності між розгалуженістю ТБО (y) у регіонах України та вищезазначеними показниками було побудовано кореляційну модель, при якій розраховано коефіцієнт парної кореляції та засвідчено, що розгалуженість ТБО перебуває в прямому великому зв'язку з: 1) рівнем наявного доходу населення регіону у розрахунку на одну особу (0,876); 2) фінансовим результатом суб'єктів господарювання (0,846); 3) кількістю суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність на території регіону (0,838); 4) чисельністю населення регіону (0,792); 5) щільністю населення на одиницю площі регіону (0,748). У результаті обробки інформації було одержано таку кореляційну залежність розгалуженості ТБО від включених до рівняння регресії факторів (табл. 2).

Таблиця 2 – Параметри та критерії кореляції та регресії

Параметри та критерії	x_1	x_3	x_4	x_5	x_6
-----------------------	-------	-------	-------	-------	-------

Рівняння множинної лінійної регресії	$y = -5323,280 + 2,644x_1 + 0,009x_3 + 2,329x_4 + 0,884x_5 + 0,129x_6$				
Коефіцієнт еластичності	0,629	0,322	0,068	0,666	0,066
Коефіцієнт детермінації	0,982				
Коефіцієнт множинної кореляції	0,991				

Можна з упевненістю стверджувати, що побудована нами регресійна модель адекватна експериментальним даним та є статистично значимою, оскільки коефіцієнт множинної кореляції рівний 0,991, а коефіцієнт множинної детермінації становить 0,982.

За результатом рівняння множинної регресії можна зробити висновок про те, що найбільш ефективним резервом збільшення кількості ТБО в регіонах України є: зростання чисельності наявного населення та відповідно щільності населення на одиницю площі регіону; зростання рівня наявного доходу населення у розрахунку на одну особу; збільшення кількості суб'єктів господарювання та фінансового результату від їх діяльності.

Корецька, Н.І. Вплив факторів на розгалуженість точок банківського обслуговування [Текст] / Н.І. Корецька, В.Ю. Дорош // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. тез доповідей XV Всеукраїнської науково-практичної конференції (8–9 листопада 2012 р.). – Суми: УАБС НБУ, 2012. – С. 107-108.